gemeente tytsjerksteradiel

Riedsútstel

It Beslút	:	5 november 2026
Agindapunt	:	4
Status	:	Besluitvormend
Program	:	Programma-overstijgend
Portefúljehâlder	:	J.P. van der Velde
Amtner	:	G. Braaksma
Bylage	:	1. Programmabegroting 2027-2030
Saak- en stiknûmer	:	2026092133489 en 26ZG152510

Underwerp
Begroting 2027-2030

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. De begroting voor het jaar 2027, inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2030.
3. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
4. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
5. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen.
6. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2027 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.
7. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Koarte gearfetting
De programmabegroting 2027-2030 is gebaseerd op de vermelde kaders en uitgangspunten van de Kadernota 2027-2030 en raakt al het beleid en projecten van de gemeente. De programmabegroting van de gemeente bevat naast zijn eigen budgetten ook de bijdrage aan de werkmaatschappij (BVO-ICT) die in samenwerking met de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel wordt gevoerd.
We komen met een meerjarenbegroting met een licht positief saldo voor 2027 en een negatief saldo voor de jaren 2028, 2029 en 2030.
Het is de eerste begroting van deze raadsperiode.

Foech ried/kolleezje
De raad stelt op grond van artikel 191 Gemeentewet de programmabegroting vast. De uitvoering van het vastgestelde beleid gebeurt door het college.

Ynlieding
De Gemeentewet bepaalt dat de raad erop toe moet zien dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan worden afgeweken als aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

De programmabegroting van 2027-2030 laat een licht positief saldo zien voor 2027 en een negatief saldo voor de jaren 2028, 2029 en 2030. De programmabegroting heeft als uitgangspunt de Kadernota 2027-2030.
Op basis van de begroting die nu voorligt kunnen we constateren dat dit meerjarenperspectief voldoet aan het provinciaal toezichtkader op gemeentelijke begrotingen. Hierdoor zullen we onder repressief toezicht gaan vallen. Dit betekent dat de gemeente haar **begroting en begrotingswijzigingen zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie** mag uitvoeren. De provincie beoordeelt de financiële situatie achteraf en houdt toezicht op afstand.

Histoarje
Op 2 juli 2026 heeft de raad de Kadernota opiniërend behandeld. Dit is richtinggevend geweest voor de begroting die nu aan de raad is voorgelegd.

Te berikken effekt
Zorgen voor een positief meerjarig perspectief, waaruit het structureel reëel evenwicht van de begroting blijkt, zodat aan de begrotingsvoorwaarden wordt voldaan. Met het vaststellen van de begroting bepaalt de raad de beleidsmatige en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar en autoriseert hij de middelen die nodig zijn voor de uitvoering daarvan.

Arguminten
1. De begroting geeft invulling aan de kaderstellende rol van de raad
In de begroting worden de ambities en eerder gestelde kaders vertaald naar doelen, activiteiten en financiële middelen.
2. De raad oefent met de vaststelling zijn budgetrecht uit
Door de begroting vast te stellen autoriseert de raad de geraamde baten en lasten en stelt hij de financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van het beleid.
3. De begroting biedt een integraal beeld van beleid en financiën
De begroting maakt inzichtelijk welke doelen worden nagestreefd, welke middelen daarvoor worden ingezet en wat dit betekent voor de financiële positie.
4. De begroting vormt het uitgangspunt voor monitoring en verantwoording
Gedurende het jaar wordt de voortgang gevolgd en wordt de raad via de planning-en-control cyclus geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en afwijkingen.

Alternativen
Het vaststellen van de begroting is een wettelijke plicht en kent daarom geen alternatief. Wel kan de raad de begroting gewijzigd vaststellen. Hiervoor kan het raadsinstrument ‘amendement’ worden ingezet.

Kanttekenings/risiko’s
1. De begroting is gebaseerd op verwachtingen
De begroting is opgesteld op basis van de informatie die nu beschikbaar is.
Ontwikkelingen gedurende het jaar kunnen gevolgen hebben voor de inkomsten en uitgaven. Als dat nodig is, wordt de raad hierover geïnformeerd en worden voorstellen gedaan om bij te sturen.

2. Niet alle ontwikkelingen zijn vooraf te voorzien of te beïnvloeden
Veranderingen in bijvoorbeeld inkomsten van het Rijk, prijzen, wetgeving of de vraag naar voorzieningen kunnen gevolgen hebben voor de begroting. Ook kan de uitvoering van plannen anders verlopen dan verwacht. Belangrijke gevolgen worden betrokken bij de momenten waarop de raad wordt geïnformeerd over de voortgang.

Finânsjes
De begroting 2027-2030 laat de volgende saldi zien:

2027: € 216.000 V
2028: € 3.695.000 N
2029: € 3.423.000 N
2030: € 2.901.000 N

In de begroting is onder hoofdstuk 1.3.2 de ontwikkeling van de begroting na de Kadernota 2027-2030 toegelicht.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Er is geen afzonderlijke inwonersparticipatie toegepast op deze begroting. De conceptbegroting wordt 20 dagen voorafgaand aan de raadsvergadering gepubliceerd op raad.t-diel.nl. Vanaf dat moment kunnen de inwoners hier kennis van en zich hierover wenden tot de gemeente of inspreken bij de gemeenteraad.

Kommunikaasje
De begroting wordt na vaststelling toegezonden aan de provincie als toezichthoudend orgaan. Ook wordt de vastgestelde begroting online gepubliceerd op www.t-diel.nl/begroting.

Yntegraliteit
De programmabegroting 2027-2030 is integraal tot stand gekomen.

Previnsje
-

Gearwurking
De begroting van de gemeente bevat naast zijn eigen budgetten ook de bijdrage aan de werkmaatschappij (BVO-ICT) die in samenwerking met Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel wordt gevoerd.
In de begroting zal op de onderdelen, waarbij over de samenwerking wordt gesproken in overleg worden getreden met zowel de gemeente Achtkarspelen als de werkmaatschappij (BVO-ICT).
De wijzingen op de begroting van de werkmaatschappij (BVO-ICT) zijn integraal meegenomen in de begroting 2027-2030.

Ferfolchtrajekt
Gedurende het jaar wordt de voortgang gevolgd en wordt de raad per kwartaal via de Voortgangsrapportages geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en afwijkingen.
Uiteindelijk wordt via de jaarrekening inzichtelijk gemaakt op welke wijze het college van burgemeester en wethouders de begroting hebben uitgevoerd.

Evaluaasje
Het opstellen van de begroting is onderdeel van de planning & control cyclus en daarmee een jaarlijks terugkerend onderwerp binnen de bedrijfsvoering.

Burgum, 6 oktober 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,	burgemeester,
dhr. drs. J. Krul	dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 6 oktober 2026, punt nummer: 4;

Beslút:

1. De begroting voor het jaar 2027, inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2030.
3. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
4. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
5. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen.
6. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2027 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.
7. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 5 november 2026.

De griffier,	De voorzitter,
mevr. mr. A. Dam	dhr. mr. K.A. Breuker